

Jumalateenistus Nõos P, 08.12.24 kell 11.00, II advent

Lektsioonid: Ho 2:20–22; 1Pt 1:13–17

Pihikõne: Lk 14:17

Jutlus: Lk 21:25–33

Laulud: 3 (1–5); 177 (1–4, 5); 319 (1–4); 8 (1–12)

Ja päikeses ja kuus ja tähtedes on siis tunnustähti ja maa peal on rahvastel kitsikus ja nõutus merekohina ja veevoogude pärast. Inimesed jäävad hingetuks maailma peale tulevate sündmuste kartuses ja ootuses, sest taeva vägesid kõigutatakse. Ja siis nad näevad Inimese Poega tulevat pilve sees väega ja suure hiilgusega. Aga kui kõik see hakkab sündima, siis tõstke oma pea ja vaadake üles, sest teie lunastus läheneb!” Ja ta rääkis neile võrdumi: „Vaadake viigipuud ja kõiki puid: kui nad juba pakatavad, siis seda nähes te tunnete iseenesest, et suvi on juba lähedal. Nõnda ka teie, kui te näete kõike seda sündivat, tundke, et Jumala riik on lähedal! Tõesti, ma ütlen teile, see sugupõlv ei kao, kuni kõik on sündinud. Taevas ja maa hävivad, aga minu sõnad ei hävi.

Meie tänane kirjakoht on täis ärevust ja rõõmu. Kuid rõõm jääb siin võitjaks. Vaadake kuidas see sünnib!

Kõigepealt kõneleb Jeesus tunnustähedest päikeses ja kuus ja tähtedes ning rahvaste kitsikusest ja nõutusest merekohina ja veevoogude pärast.

On selge, et kõigi aegade inimesi on kohutanud nähtavad muutused maailmaruumis ja looduses. Me jälgime päikse- ja kuuvarjutusi ning virmaliste mängu küll põnevusega, kuid samas ka mingi seletamatu ängiga: need annavad tunnistust millestki tundmatust ja suurest ega allu meie kontrollile. Me loeme uudised taevakehade möödumisest meie päikesesüsteemi planeetidest, sh Maast, ja tunneme südames kõhedust oma planeedi pärast. Me kuuleme uudiseid metsapõlengutest, laastavaist tormidest ja liustike sulamisest ning püüame peatada kliima soojenemist, ehkki teame südames, et palju me inimestena selle vastu teha ei saa.

Kui usume Jumalasse, siis tasub meenutada seda, kuidas Jumal maailma lõi. 1Ms 1:16 on öeldud: „Jumal tegi kaks suurt valgust: suurema valguse valitsema päeval ja väiksema valguse valitsema öösel, ning tähed.“ Need on just needsamad päike, kuu ja tähed, mis on meile, inimestele valgustuseks antud. Kuid mis võivad vahel streikida nagu elektrilambid ja muud tehnilikud valgusallikad. Jumal suudab need parandada, kui tahab. Nii nagu inimene suudab vahetada lambipirni, kui tahab. Jumal aga ei „mängi“ kosmiliste valgusallikatega lihtsalt niisama, vaid tahab selle kaudu inimestele midagi öelda. Täpselt samuti tahab Jumal inimestele midagi öelda erakordsete loodusnähtuste kaudu, sest ka need on ju kõik Tema enda loodud.

Jeesus tahab meie kirjakohtas nende sõnadega ütleda, et inimesed, kes Jumala peale loodavad, ärge muretsegu: loodus on Looja kätes ja see, kes on Loojaga Jeesus Kristuse läbi sõbraks saanud, ei pea kunagi loodust kartma!

Meie kirjakohtas on ka öeldud, et inimesed jäävad hingetuks maailma peale tulevate sündmuste kartuses ja ootuses, sest taeva vägesid kõigutatakse. Mulle tundub, et see, et taeva vägesid kõigutatakse, on juba kraad kangem asi kui loodusnähtused, millele Jeesus viitab. Taevaväed pole maised väed, vaid midagi juhtub meile nähtamatus Jumala valitsemisalas.

Võib-olla on see midagi sellist, mida Jeesus mainib oma jüngerile Lk 10:18: „Ma nägin saatanat kui välku taevast maha langevat.“ Või siis Mt 24:12: „Ja kui ülekohus võtab võimust, jahtub paljude armastus.“ Sarnased sündmused jäävad inimestele veelgi suuremaks mõistatuseks kui loodusnähtused, mida nad siiski püüavad ja osalt ka suudavad teaduslike meetoditega seletada. Taevavägede kõikumine on vaimse maailma sündmus ja inimestel jääb selle juures tõesti vaid hirmunult pealt vaadata või tunnetada, et taevastes on midagi lahti. Sellised sündmused on tunnetatavad inimese hinges ja südames ega ole mitte kuidagi ratsionaalselt põhjendatavad. Ja just seepärast, ütleb Jeesus meie kirjakohtas, jäävad inimesed hingetuks. Nad ei oska oma hinges toimuvaga enam midagi peale hakata.

Alati tuleb küsida, kas sellised ajad, mil inimesed ei oska ahistuses enam midagi peale hakata, on

juba kätte jõudnud Kuidas on meie ajaga?

Mulle tundub, et nii hulluks asjad veel läinud pole. Koroonakriisi ajal tundus küll korraks, et rahvad, kes olid enne justkui üksteise suured partnerid, pöörasid üksteisele selja ja püüdsid end nähtamatu mikromaailma vastu kaitsta nii, et üksteise aitamine lõppes. Kuid Jumal lasi sellel olukorral üsna kiiresti mööduda ja selgus, et ligimesearmastus pole veel kadunud.

Ka praegu üsna meie lähedal toimuvad Ukraina sõda ja Lähis-Ida sõda, nii julmad kui need ka meile ei tunduks, pole siiski kustutanud inimestes armastust ja leplikkust. Seega pole tänases maailmas veel kõik katki, taevavägesid pole veel kõigutatud!

Ent kui taevaväed hakkavad kõikuma ja maailma rahvad leiavad end ületamatute takistuste ees, mil inimlik loomungulisus ja ettevõtlikkus on halvatud, siis on lõpuaeg käes. Sellisest ajast ütlebki meie kirjakoht Jeesus, et siis näevad rahvad Inimese Poega tulevat pilve sees väga ja suure hiilgusega. See on inimkonna ajaloo selline hetk, mil ei saa teha enam muud, kui ainult vaadata selle toimumist. Võib kujutleda, et see juhtub sekundi murdosa jooksul ja inimlik reaktsioonivõime on selle ees jõuetu.

Millegipärast tuleb siin meelde pihimanitsus meie traditsioonilises liturgias, kus on öeldud: „Seepärast vaata Jumala heldust ja hirmu; hirmu küll neile, kes on langenud, aga heldust sinule, kui sa jääd armu sisse.“ Milles see hirm võiks siis õigupoolest seisneda? Eks ikka selles, et ollakse langenud sel hetkel, kui Inimese Poeg sekundi murdosa kestel tuleb. Mitte keegi ei jõua enam reageerida, kuid inimesed jagunevad siis kaheks: nendeks, kes on langenud ja nendeks, kes on jäänud armu sisse.

Seepärast on inimese ülim ülesanne, tegelikult talle Jumala poolt kingitud võimalus püüda olla igal ajal armu sees. Piiblis on seda olukorda kirjeldatud mitut puhku. Nt ütleb apostel Paulus Gl 3:26j: „Nüüd te olete kõik usu kaudu Jumala lapsed Kristuses Jeesuses, sest kõik, kes te olete Kristusesse ristitud, olete Kristusega rõivastatud.“

Inimene, kes on Kristuse nimesse ristitud on siis justkui rietatud Kristuse kaitsva rõivaga. Võib-olla tohiks seda võrrelda hermeetilise kaitseülikonnaga, mis kaitseb inimest igal hetkel väliste mõjude eest. Kristuse rõivas ei kaitse aga mitte ainult materiaalsete välismõjude eest nagu haigused, vigastused ja surm, vaid ka vaimumaailma mõjude eest nagu hingevaenlase rünnakud ja taevavägede kõikumine. Samuti kaitseb see Kristuse-kaitseülikond inimest langenud olemast sel hetkel, kui Inimest Poeg tagasi tuleb.

Või siis meenutame apostli sõnu Ef 6:13jj: „Seepärast võtke kätte kõik Jumala sõjavarustus, et te suudaksite vastu panna kurjal päeval ja jääda püsima, kui te olete kõik teinud. Seiske nüüd ja teie niuded olgu võõtatud tõega ja teil olgu seljas õiguse soomusrüü ja teie jalgades olgu valmidus minna kuulutama rõõmusõnumit rahust! Kõigepealt aga võtke kätte usukilp, millega te võite kustutada kõik kurja põlevad nooled! Võtke ka päästekiiver ja vaimumõõk, see on Jumala sõna! Ja palve ja anumisega palvetage igal ajal Vaimus.“ Küllap mõtlebki apostel selle kurja päeva all seda hetke, mil inimlikud jõupingutused on mõttetud ja kogu lootus tuleb panna n-ö varem tehtud ennetustööle, igal hetkel jäämisele Kristusesse.

Jeesus võrdleb meie kirjakoht tulevaste sündmuste ettekuulutust looduse tärkamisega kevadel. Ja see on ilus võrdlus. Mulle tundub seepärast, et siin ei taha Jeesus inimesi hirmutada, vaid julgustada. Ja siin ilmnebki meie kohutavaid pilte loonud kirjakoht rõõm. Jeesus ütleb siin: „Aga kui kõik see hakkab sündima, siis tõstke oma pea ja vaadake üles, sest teie lunastus läheneb!“ Lunastus on ju ometi midagi väga head ja ülirõõmsat! Nii nagu inimsüda, mis on puhas, rõõmustab esimeste kevademärkide üle, rõõmustab ka Kristusesse rõivastatud inimene nende märkide üle, mis ennustavad Inimese Poja taastulekut.

Hiljuti ühel peoõhtul kõnelesin ühe inimesega, kes väljendas oma muret selle üle, et praeguses maailmas on nii palju ängi ja määramatust, et see peoõhtu on justkui pidu katku ajal. Siiski lisas ta hiljem juurde, et Issand tegutseb sageli üle meie palvete ja Tema teed on imelised, sageli äraarvamatud.

Tal on õigus. Meie nõder inimsüda tunneb ju hirmu kõige väiksemate asjade ees. Ent kui inimene on rõivastatud Kristusesse, siis julgeb ta oma tuleviku anda täiel määral Jumala kätte. Ning siis pole kohatu ka pidutsemine ja rõõmus olemine keset kurbust ja muret. Nii nagu pole kohatu rõõmustada

kevade tuleku üle ka siis, kui inimest on tabanud traagilised sündmused, millest toibumine näib väga raske.

Meie kirjakoha lõpus ütleb Jeesus mõistatusliku lause: „Tõesti, ma ütlen teile, see sugupõlv ei kao, kuni kõik on sündinud.“ Kuidas seda mõista? Kas on mõeldud ainult sedasama põlvkonda, kes nägi Jeesust inimesena? Kindlasti mitte! „Selle sugupõlve“ all on mõeldud kogu pattulangenud inimkonda, kes elab kuni Inimese Poja taastulemiseni maa peal. Samamoodi ütleb Jeesus ju Mt 12:39: „See kuri ja abielurikkuja sugupõlv nõuab tunnustähte, ent talle ei anta muud kui prohvet Joona tunnustäht.“ See kuri ja abielurikkuja sugupõlv pole ainult Jeesuse kaasaegsed, vaid on kogu inimkond alates Jeesuse sünnist kuni tänapäevani.

„Seda sugupõlve“ tuleb mõista kogu inimkonnana ka seetõttu, et muidu ei lisaks Jeesus meie kirjakohas juurde: „Taevas ja maa hävivad, aga minu sõnad ei hävi.“ Jumal võib oma loodu hävitada ja taevaväed võivad kõikuda, kuid midagi on Jumal siiski püsivaks jätnud. Ja see on Jumala sõna. Võime seda kujutleda ka Sõnana suure algustähega, Jumala Poja Jeesuse Kristusena. Kristus jääb igavesti püsima. Ja püsima jäävad ka need inimesed, kes kõige kokkuvarisemise hetkel on Kristuses. Jäägem siis Kristusesse!

Aamen.